

EDUSKUNNAN VASTAUS 146/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirkkolain muuttamisesta, kirkon keskusrahastosta annetun lain kumoamisesta sekä evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kirkkolain muuttamisesta, kirkon keskusrahastosta annetun lain kumoamisesta sekä evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle (HE 137/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 20/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kirkkolain (1054/1993) 15 luku, 17 b luvun 5 § sekä 22 luvun 6, 8 ja 10 §, sellaisina kuin niistä ovat 17 b luvun 5 § laissa 1274/2003, 22 luvun 6 § osaksi laeissa 306/2002 ja 1274/2003, 8 § laissa 1325/2011 ja 10 § laissa 1201/2002, sekä lisätään 17 a luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1274/2003, uusi 2 momentti sekä 22 lukuun uusi 8 a ja 11 § seuraavasti:

15 luku

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän talous

1 §

Varojen käyttäminen

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän varoja saadaan käyttää ainoastaan niiden tehtävien toteuttamiseen.

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän tulee osallistua kirkon keskusrahaston menojen ra-

hoittamiseen siten kuin tämän lain 22 luvun 8 §:ssä säädetään.

2 §

Kirkollisvero

Seurakunnan jäsenen tulee osallistua seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa. Kirkollisveron perusteista säädetään erikseen lailla.

Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston vuo-

sittain hyväksymän talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen.

Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto voi myöntää vapautuksen kirkollisverosta siten kuin siitä erikseen lailla säädetään.

3 §

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilö ja vi-
ranhaltija:

1) joka päättää menoa tai tuloa koskevasta toimenpiteestä tai ottaa osaa sellaisen päätöksen tekemiseen;

2) joka hyväksyy maksettavaksi menon tai vastaanotettavaksi tulon;

3) jonka hallussa on seurakunnan tai seurakuntayhtymän rahavaroja tai muuta omaisuutta taikka joka ottaa osaa varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen;

4) jonka tehtävänä on valvoa seurakunnan tai seurakuntayhtymän taloudellisia etuja, varojen hoitoa tai tilinpitoa.

Tilivelvolliseksi ei kuitenkaan katsota kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston jäsentä eikä tilintarkastajaa.

4 §

Taloutta koskevat muut säännökset ja määräykset

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän kirjanpitovelvollisuudessa, kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja tilintarkastuksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä kirjanpitolaissa (1336/1997) ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

Toiminta- ja taloussuunnitelmasta, talousarviosta, varojen ja omaisuuden hoitamisesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuksesta säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

Taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä.

5 §

Kirkkohallituksen määräykset ja ohjeet

Kirkkohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä seurakuntien ja seurakuntayhtymien kirjanpidosta ja palkanlaskennasta. Kirkkohallitus voi antaa ohjeita muusta taloudenhoidosta ja tilintarkastuksesta.

17 a luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Hiippakunta

Hiippakunnan talouden hoitoon sovelletaan soveltuvin osin, mitä seurakunnan ja seurakuntayhtymän talouden hoitamisesta tässä laissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään.

17 b luku

Hiippakuntavaltuusto

5 §

Työjärjestys ja taloussääntö

Hiippakuntavaltuuston koolle kutumisesta, puheenjohtajien tehtävistä, aloitteiden tekemisestä, asioiden käsittelemisestä ja vaalien toimittamisesta määrätään tarkemmin hiippakuntavaltuuston hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hiippakunnan taloushallinnon järjestämisestä, kuten toiminta- ja taloussuunnitelmasta, talousarviosta, varojen ja omaisuuden hoitamisesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuksesta, määrätään tarkemmin hiippakuntavaltuuston hyväksymässä taloussäännössä.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon työmarkkinalaitos

6 §

Kirkon keskusrahasto

Kirkon keskusrahasto on kirkon yhteinen rahasto, jonka varoja käytetään keskusrahaston talousarvion mukaisesti:

1) eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamiseen;

2) taloudellisesti heikossa asemassa olevien seurakuntien ja seurakuntayhtymien tukemiseen sekä seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntarakenteen kehittämiseen;

3) hiippakuntien ja kirkon keskushallinnon menoihin;

4) kirkon yhteisiin tarkoituksiin sekä muiden lakiin ja sitoumuksiin perustuvien kirkon menojen suorittamiseen.

Kirkon keskusrahasto toimii kirkon eläkelaitoksena ja huolehtii sen tehtävistä siten kuin siitä erikseen säädetään.

Kirkon keskusrahaston kotipaikka on Helsinki.

8 §

Keskusrahastomaksut

Jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä suorittaa kirkon keskusrahastolle vuosittain:

1) enintään kymmenen prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen laskennallisesta kirkollisverosta ja maksuun pannun yhteisöveron osuudesta (*perusmaksu*), mikä maksu voidaan määrätä myös vain laskennallisen kirkollisveron perusteella;

2) perusmaksun lisäksi enintään kaksikymmentä prosenttia 1 kohdan mukaisesta maksuun pannun yhteisöveron seurakunnalle tulevasta osuudesta (*lisämaksu*), mikä maksu voi olla progressiivinen;

3) eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista ja rahastoinnista varten eläketurvan alaiselle viranhaltijalle tai työntekijälle sinä varainhoito-

vuonna maksamastaan palkasta prosentteina määrätyn maksun (*eläkemaksu*), jolloin palkkaan luetaan myös vapaa asunto lämpöineen;

4) kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvät työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet;

5) kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvän maksun (*palvelumaksu*) niiden tehtävien hoitamisesta, joista säädetään tämän luvun 2 §:n 1 momentin 9 a kohdassa;

6) kirkon eläkerahaston kartuttamista varten enintään viisi prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta (*eläkerahastomaksu*).

Suorituksen viivästyessä sille on maksettava kirkolliskokouksen määräämän korkoprosentin mukaista vuotuista viivästyskorkoa. Korkoprosentti saa olla enintään kuusi prosenttiyksikköä suurempi kuin Suomen Pankin kulloinkin korkolain (633/1982) 12 §:n nojalla ilmoittama viitekorko. Viitekoron muutos otetaan huomioon muutosta seuraavan kalenterivuoden alusta. Kirkkohallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta vapauttaa seurakunnan ja seurakuntayhtymän suorittamasta viivästyskorkoa.

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdan nojalla maksettaviksi määrätty maksut viivästyskorkoineen saadaan ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

8 a §

Keskusrahastoavustukset

Kirkon keskusrahastosta myönnetään seurakunnille ja seurakuntayhtymille verotulojen täydennystä ja harkinnanvaraista avustusta. Näistä avustuksista säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

10 §

Vakuutusvalvonta

Kirkon keskusrahaston eläkerahaston sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta. Finanssi-

valvonnan toimivallasta ja valvontamaksusta säädetään erikseen lailla.

11 §

Kirkon keskusrahastoa koskevat tarkemmat säännökset

Kirkon keskusrahaston talouden hoidosta, keskusrahastomaksujen maksamisesta sekä keskusrahastoavustuksista ja niiden hakemismenettelystä säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

Talouden hoitoon sovelletaan muutoin soveltuvin osin, mitä seurakunnan ja seurakuntayhtymän talouden hoidosta tässä laissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään.

Taloushallinnon järjestämisestä, kuten toiminta- ja taloussuunnitelmasta, talousarviosta, varojen ja omaisuuden hoitamisesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuksesta, määrätään tarkemmin kirkkohallituksen hyväksymässä taloussäännössä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

kirkon keskusrahastosta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kirkon keskusrahastosta annettu laki (895/1941).

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

evangelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Verovelvolliset

Velvollinen suorittamaan kirkollisveroa kunnallisverotuksessa verotettavien tulojen mukaan on:

- 1) verovuotta edeltäneen vuoden lopussa seurakunnan jäsenenä ollut henkilö;
- 2) seurakunnan jäsenenä kuollessaan olleen henkilön kuolinpesä.

2 §

Vapautus kirkollisverosta

Jos verovelvollinen on saanut säädettyjen kohtuullistamisperusteiden mukaisesti osittaisen tai täydellisen vapautuksen kunnalle tulosta maksettavasta verosta tai sen suorittamisen viivästymisestä johtuvista seuraamuksista, hän saa vastaavan vapautuksen samasta tulosta maksettavasta kirkollisverosta ja sen suorittamisen viivästymisestä johtuvista seuraamuksista.

Jos verovelvollinen ei ole saanut 1 momentin mukaista vapautusta, seurakunta tai seurakuntayhtymä voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen kirkollisverosta ja sen viivästymisestä johtuvista seuraamuksista samoilla perusteilla, joilla valtion ja kunnan viranomaiset voivat myöntää vapautuksen valtion- ja kunnallisveron osalta.

Edellä 2 momentin nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

3 §

Muut sovellettavat säännökset

Kirkollisverosta ja siitä vapauttamisesta säädetään lisäksi kirkkolaissa (1054/1993).

4 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan eräiden kirkollisten suoritusten perusteista annettu laki (1035/1944) ja evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annettu laki (106/1966).

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2013 toimitettavassa kirkollisverotuksessa.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2012
